

ARCHIWUM
LEGIONÓW
i N. K. N.

Nr 1456

IK

ARKI
PRO-

WIANIURY, LIKWIDATORY PUŁKU
I SZTABU KOMENDY LEGIONÓW

2/2 50.

ZARZĄD KOŁA I.
Towarzystwa Szkoły Ludowej
Kraków, ul. Jagiellońska 11

KRAKÓW, WRZESIEŃ 1914
NAKŁADEM NACZELNEGO KOMITETU NARODOWEGO

2.130/35

1456

leg. 1066

Podręcznik

administracyi i gospodarki kompanii (szwadronu),
prowiantury, likwidatury pułku i sztabu komendy
Legionów.

Podręcznik ten zawiera wskazówki, niezbędne dla
komendy kompanii (szwadronu), dla oficerów prowian-
towych i dla likwidatury pułku w sprawie poborów,
sposobu ich otrzymywania i rozrachunku.

W razie wątpliwości, jak postąpić w poszczególnych
wypadkach służby gospodarczo-administracyjnej, należy
zwracać się po rozstrzygnięcie do kierownika likwida-
tury rachunkowej, który rozporządza odpowiednimi
podręcznikami służbowymi.

Księga stanu liczebnego.

Rubryki „stan liczebny“ nie należy wypełniać.

Księga raportów prowiantowych.

Księgę tę należy prowadzić w jednym egzemplarzu.
Od 1-go dnia mobilizacyi wypełnia się codziennie ru-
bryki „relutum“, dopóki nie nastąpi żywienie ryczał-
towe.

Każdego, kto stale przychodzi lub odchodzi od kom-
panii, należy wpisywać z datą rzeczywistego przyjęcia
lub odejścia.

Pod nagłówkiem: „pobierający żołd“ pozostawia się
próżną rubrykę: „żołd miesięczny“ (ważną tylko dla
armii), w dalszych zaś rubrykach wpisuje się podsta-
wowy żołd dzienny.

Karta prowiantowa.

Odchodzących (oddzielonych) żołnierzy oddaje się na podstawie karty prowiantowej.

Kartę prowiantową podpisuje komendant kompanii oddającej, poświadczenie zaś komendant odbierającej, dla których pokwitowane karty służą jako dokumenty do rachunków.

Wykaz poborów gażystów.

W wykaz ten należy wciągnąć także statutowe dodatki z funduszu ubezpieczenia kwaterunkowego i centralnego funduszu gospodarczego (ważne tylko dla oficerów c. i k. armii).

Wykaz należytości.

Po wprowadzeniu ryczałtu za żywność należy w miesięcznym wykazie poborów wypełniać tylko rubryki, odnoszące się do gotówki.

Relutum w danym razie dla żołnierzy (osób cywilnych) za pełną wojenną rację żywności bez napojów należy obliczyć w wykazie należytości na podstawie ilości racyi, wymienionej w księdze raportów prowiantowych.

Jeżeli chleb (suchary) zostały wydane in natura, trzeba należność za tę ilość chleba wstawić w rubryce przychodu.

Furaż wpisuje się wedle wagi.

W wykazie należytości należy się również wyrachować z kwot zapłaconych za zakupione artykuły. Zarachowaniu podlegają:

a) pobory gażystów, zastępców komendantów plutonu, praktykantów (w „wykazie poborów pieniężnych gażystów itp.“;

b) pobory podoficerów i szeregowców (w karcie żołdu), dodatki pogotowia, względnie polowe, (w księdze raportów prowiantowych).

Imienna lista strat.

Po bitwach i potyczkach prowadzi się tę listę w dwu egzemplarzach. Jeden egzemplarz służy jako załącznik do księgi raportów prowiantowych, drugi — do wniesienia zapisków w księdze głównej.

Kartki legitymacyjne, zdjęte z poległych, podpisuje dwu świadków pogrzebu. Z rąk duchownego, prowadzącego metryki, oddaje się je likwidującemu kierownikowi rachunkowości, który odsyła je do władzy, prowadzącej księgę główną.

Wykaz poległych, przy których nie znaleziono kartki legitymacyjnej.

O ile przy poległym nie znaleziono kartki legitymacyjnej, wpisuje się go do osobnego wykazu. Podpisują się w nim dwaj świadkowie zgonu i dwaj świadkowie, którzy mogą stwierdzić nazwisko nieboszczyka. To doniesienie oddaje się duchownemu, prowadzącemu metryki i po zużytkowaniu przezeń przesyła się tak samo, jak poświadczone kartki legitymacyjne.

Doniesienie o dezercyi

wystawia się w trzech egzemplarzach i przesyła przełożonej komendzie.

Lista prezencyjna

obejmować powinna wszystkich ludzi i zwierzęta przychodzących do poszczególnych oddziałów bez dokumentów, a których żywienie oddział musi objąć.

Dziennik zakupna.

Poszczególne oddziały, które nie znajdują się w pobliżu sztabu pułkowego, wobec czego nie mogą pobierać od oficera prowiantowego artykułów codziennej potrzeby, zakupują je w miarę konieczności i prowadzą Dziennik zakupna. Do tego Dziennika należy wpisywać prócz artykułów żywności również wszelkie drobne wydatki kancelaryjne, na naftę i świece, na przybory dla szewców i krawców.

Dziennik zakupna zamyka się co miesiąc.

Wykaz nateżytości kwaterunkowych.

Za przejściowe kwatery należy zawsze płacić przed wymarszem, w razie zaś dłuższego postoju 10., 20. i ostatniego dnia miesiąca za czas ubiegły. W kraju nieprzyjacielskim nie płaci się kwaterowego.

Rachunek z pieniędzy skarbowych.

Wszystkie przychody i wydatki należy wciągać w porządku chronologicznym natychmiast, tak jak po sobie następują. Rachunek powinien być zawsze gotowy do zamknięcia. Jako pierwszą pozycję wpisuje się zaliczkę lub pozostałość z poprzedniego miesiąca, później kwoty otrzymane na wypłaty gażystów, podoficerów i szeregowców (na podstawie listy żołdu). W końcu miesiąca rachunek należy zamknąć. Reszta w gotówce powinna się zgadzać z kwotą wykazaną w wykazie nateżytości.

Rachunki miesięczne.

Do rachunków miesięcznych należy dołączyć:

Wykaz nateżytości wraz z Księgą raportów prowiantowych, Wykaz nateżytości gażystów, Wykaz poszczególnych nateżytości z poświadczeniem odbiorców, Dziennik za-

kupna, Wykaz należytości kwaterunkowych.

Do księgi raportów prowiantowych należy dołączyć wszystkie dokumenty prowiantowe więc: karty prowiantowe, poświadczenia odbioru kart prowiantowych, wykaz ubytku koni.

Rachunki miesięczne wraz z załącznikami należy odeśłać Likwidaturze głównej najpóźniej do 3-go następnego miesiąca.

Ewidencya stanu liczebnego:

Komendant każdego poszczególnego oddziału powinien prowadzić notatnik dla ewidencji stanu liczebnego. Dla każdego oficera, podoficera, szeregowca i konia pozostawia się część karty. W tym notatniku powinny być uwidocznione najważniejsze dane osobiste: imię i nazwisko, szarża, rok i miejsce urodzenia, przynależność, ewentualne zmiany.

Straty.

Wszelkie ubytki wpisuje się do Wykazu przedmiotów przepadłych.

Sztaby.

Sztaby pułku i batalionu (dywizyi) nie stanowią dla rachunkowości ciał odrębnych, lecz są przydzielane w celach prowiantowych do poszczególnych kompanii.

Pobory.

Gaźa i adjutum.

Komendant pułku.	600 kor. —	hal. mies.
„ batalionu	366 „ 66	„ „
„ kompanii i oficer. równego stopnia, lekarze i t. d.	250 „ —	„ „

Komendant plutonu i oficerowie
równego stopnia, lekarze i t. d. 140 kor. — hal. mies.

Zastępcy komendantów plutonu odpowiadający chorążym w armii, otrzymują adjutum miesięczne 100 koron.

Mianowanym w ciągu miesiąca należy się adjutum od dnia 1 miesiąca, w którym nominacya nastąpiła.

Otrzymanych poborów się nie zwraca.

Żołd dzienny, płatny 1. 11. i 21. miesiąca z góry.

Żołdu otrzymują:

Sierżant	} lub im równi	70	} groszy dziennie
Plutonowy		45	
Zastępowy		30	
Młodszy zastępowy		20	
Szeregowiec		16	

Otrzymanego żołdu się nie zwraca.

Kwatery, stajnie i kancelarye.

Wszyscy gażyści i kancelarye otrzymują kwatery zgodnie z postanowieniami regulaminu służbowego. Gażystom przysługuje prawo tylko do przejściowych kwater.

Polowe racye furazu.

Do polowych racyj furazu wedle poniższej tablicy mają prawo ci, którzy

a) odbywają służbę polową lub

b) są przydzieleni do uzupełniających batalionów (kompanii, szwadronów, baterji).

W ruchomych oddziałach wojsk mają prawo do polowych racyi furazu także przydzieleni oficerowie armii ze stanu c. i k. emerytów wojskowych, (w szczególnej lub lokalnej służbie).

Wojsko	Przeznaczenie służbowe	Ilość dzien- nych racyi furażu dla koni		U w a g a
		własn.	służb.	
Piechota	Kmdt pułku	4		
	Kmdt batalionu . . .	3		
	Kmdt kompanii w czasie służby po- lowej lub w od- dziale uzupełnia- jącym	1		
	Kmdt plutonu, któ- remu ze strony c. k. komendy Legio- nów powierzono kde kompanii . . .		1	
	Adjutant pułku (ba- onu)		1	
Kawalerya	Kmdt dywizyonu . .	4		
	Kmdt plutonu: w szwadronie . . .	1	1	
	w innej służbie . .	2	1	
Artylerya	Kmdt bateryi w ar- tyleryi polowej i górskiej	1	1	
	Kmdt plutonu w ba- teryi polowej (górs- kiej uzupełniają- cej) w parku amu- nicyjnym lub jako adjutant		1	
	Oficer prowiantowy		1	
	Lekarz	1		
	Lekarz w kawaleryi		1	
	Oficer rachunkowy pułku	1		

Relutum za furaż dla koni, zostawionych w siedzibie garnizonu jest niedopuszczalne.

Dodatek na utrzymanie koni

należy się za tyle własnych koni, dla ilu przyznano racye furazu, mianowicie:

dla oficerów kawaleryi 10 koron

dla innych osób . . . 15 „ miesięcznie

od chwili przyznania racyi furazu.

Służba i stajenni.

Wszyscy gażyści otrzymują w czasie pełnienia służby polowej służącego oficerskiego. Konie wszystkich gażystów, mających prawo do polowych racyi furazu, są dozorowane przez stajennych z pośród szeregowców.

Wszyscy służący i stajenni otrzymują żołąd i żywność na równi z szeregowcami.

Dodatki polowe i za pogotowie.

Pobierają:	Za pogotowie		Polowy	
	dziennie			
	kor.	gr.	kor.	gr.
Kmdt pułku	4	50	15	
Kmdt baonu	3		12	
Kmdt kompanii i oficer w różnym stopniu	3		8	
Kmdt plutonu	2		5	
Zastępca kmdta plutonu (= chorąży).	2		5	
Podoficerowie i szeregowcy .		10		20

Dodatek za pogotowie należy się wszystkim gażystom, podoficerom i szeregowcom tylko przydzielonym do służby polowej. Dodatek polowy należy się oficerom, zastępcom kmdta plutonu, podoficerom i szeregowcom z dniem przekroczenia tylnej granicy etapu, znajdującym się zaś w okrębie etapu — od dnia po-

wołania. (Granice okręgów etapowych ogłasza ministerstwo wojny).

Dodatki za pogotowie i polowe wypłaca się gażystom 1 każdego miesiąca za cały miesiąc z góry, podoficerom i szeregowcom zaś razem z żołdem.

Jeżeli pobór dodatków polowych nastąpi w ciągu miesiąca, wypłaca się od dnia ogłoszenia tylko różnicę między dodatkiem za pogotowie a polowym. Kwot otrzymanych na poczet dodatków nie zwraca się.

Dodatki dla kawaleryi i artyleryi.

Oficerom należy się dodatek w kwocie 20 koron miesięcznie, płatnych z góry.

Dodatki osobiste i wedle wieku

(ważne dla armii)

pobiera się wedle Przepisów o poborach Cz. I. § 14 wzgl. 15.

Żywność wojenna.

Wszystkim gażystom, podoficerom, szeregowcom i koniom należy się żywność wojenna.

Racye dzienne dla ludzi i koni.

Racye wojenne żywności bywają trojakie:

1. **Pełna racya** — zawsze pożądana, powinna być z reguły dawana o ile warunki to umożliwiają.

Pełna racya posiada nieco więcej wartości odżywczej, niż niezbędnie potrzeba dla utrzymania sił ludzkich.

2. **Racya normalna** zawiera część pełnej racyi wystarczającą nawet w razie używania przez dłuższy przeciąg czasu do dostatecznego odżywienia człowieka.

Zapasy, które wojsko ze sobą wiezie, lub które są dosyłane, oblicza się na podstawie racyi normalnej.

3. Racja rezerwowa zawiera minimum niezbędne do przeżywania człowieka czy konia przez kilka dni w razie braku żywności.

Racje rezerwowe są również wiezione przez wojska lub dosyłane. Dzięki skoncentrowanej objętości i małej wagi tych racyi, człowiek i koń mogą je zabierać ze sobą w większej ilości.

Rację rezerwową spożywa się w razie braku racyi pełnej lub normalnej.

Należy dążyć do uzupełnienia środkami kraju racyi rezerwowej lub normalnej do pełnej.

Składniki racyi wojennej.

Dla człowieka	Racja pełna (P)	Racja normalna (N)	Uzupełnienie normalnej do pełnej	
2 konserwy z kawy po 46 gr. . . .	92 gr.	92 gr.		
Wołowiny ¹⁾ . . .	400 "	400 "		
Jarzyzny ²⁾	140 "	100 "	40 gr.	
Przyprawy {	sól	30 "	30 "	
	pieprz (papryka)	0·5 "	0·5 "	
	omasta ³⁾	20 "	20 "	
	włoszczyzna sucha	1 "	1 "	
	cebula (czosnek)	5 "	—	5 "
	ocet	2 cl.	—	2 cl.
Chleb (suchar z jajem)	700 (400) gr.	700 (400) "	—	
Napoje (wino)	1/2 l.	—	1/2 l.	
Tytoń ⁴⁾	36 gr.	18 "	18 gr.	
Dla konia:				
Dużego:				
owsa	6 kg.	5 kg.	1 kg.	
siana	3 "	—	3 "	
Małego: ⁵⁾				
owsa	4 "	3·5 "	0·5 "	
siana	3 "	—	3 "	

1) W stanie surowym.

2) Pod jarzynami rozumie się tu: ryż, krupy, grysik, jarzyny strączkowe, kaszę jaglaną, tatarczaną, suszone jarzyny i preparaty mączne.

3) Smalec, masło, tłuszcze roślinne, słonina itp. z reguły świeży tłuszcz nerkowy lub sadło.

4) 36 gr. tytoniu do palenia stanowią $\frac{1}{3}$, 18 gr. $\frac{1}{6}$ paczki 107 gr.

5) Do koni małego wzrostu zaliczają się naogół konie Galicyi, Bukowiny, Górnych Węgier, Dalmacyi, Bośni i Hercegowiny, muły i osły. Muły traktuje się jak konie dużego wzrostu.

Dla człowieka:	Porcja rezerwowa	Dopelnienie do pełnej
2 konserwy z kawy po 46 gr.	92 gr.	.
Konserwa mięsna ¹⁾	200 "	140 gr.
Mięso ^{2) 5)}	200 "
Jarzyny ³⁾
Sól	30 "	.
Pieprz (papryka)	0.5 "
Omasta	20 "
Włoszczyzna (świeża)	20 "
Cebula (czosnek)	5 "
Ocet	2 cl.
Suchary	200 "	200 gr.
Napoje, mianowicie wino	$\frac{1}{2}$ l.
Tytoń ⁴⁾	18 "	18 gr.
Dla konia:		
Dużego: owsa	3.5 kg.	2.5 kg.
siana	3 "
Małego: owsa	2.5 "	1.5 "
siana	3 "

1) Waży z puszką i płynem 355. gr.

2) W stanie surowym.

3) Pod jarzynami rozumie się tu ryż, krupy grysik, jarzyny i preparaty mączne.

4) 36 gr. tytoniu do palenia stanowią $\frac{1}{3}$, 18 gr. $\frac{1}{6}$ paczki 107 gr.

5) O ile racya rezerwowa jest spożyta a w wozie prowiantowym znajduje się mięso, należy je wydać.

Każdemu oficerowi należy się dziennie 5 cygar lub 25 papierosów¹⁾.

Od początku mobilizacyi, względnie od dnia powołania wojska, aż do dnia zupełnej gotowości do marszu, zaopatrzenie oficerów, podoficerów, szeregowców i koni należy się wedle rzeczywistego stanu.

Od dnia gotowości do marszu, (o którym Komenda Legionów zawiadamia oddziały) należy się wojsku zaopatrzenie ryczałtowe.

Ryczałt ustali i ogłosi Komenda Legionów poszczegól-
nie dla

batalionu

szwadronu

bateryi polowej

bateryi górskiej

kompanii pionierów

oraz dla wystawionych taborów (prowiantowego, amunicyjnego itd.).

W ryczałt zaopatrzenia batalionu wstawioną będzie również należytość dla sztabu pułku, w ryczałt zaopatrzenia szwadronu — należytość dla sztabu dywizyonu.

Z należytości ryczałtowej należy wyżywić wszystkich ludzi i konie oddziału. Żywność dla oficerów, podoficerów, szeregowców i koni trzeba codziennie wyliczyć

¹⁾ Sorty dozwolone: Kuba-portorico, Virginia, Brasil-Virginia, Rosita i Portorico; Stambuł, Memphis, Sultan, Kaiser, Damen i Hercegowina albo tańsze.

wedle jednakowej normy. O ile stan liczebny jest mniejszy — nadmiar przypadnie dla oddziału, o ile jest więcej ludzi i koni, poszczególne racje będą cokolwiek mniejsze. Od chwili, gdy oddział otrzymuje żywność z Prowiantury nie należą mu się żadne dalsze porcje.

Prowianty zawierają jednak tylko racje normalne i rezerwowe. Oddziały powinny je uzupełniać do wymiaru pełnej racji wojennej na miejscu drogą zakupną, z którego się wyrachują.

Uposażenie zasadnicze.

W chwili gotowości do marszu oddziały muszą być zaopatrzone w „uposażenie zasadnicze“, zapakowane wedle Dodatku I. na ludziach, koniach, względnie wozach.

Uposażenie zasadnicze należy pobrać (zakupić) dla całego stanu. Składa się ono z jednej racji normalnej i z dwu racji rezerwowych dla każdego człowieka i konia.

Rację rezerwową wolno naruszyć tylko na rozkaz Komendy Legionów. Wszyscy komendanci i wszystkie szarże są obowiązani sprawdzać przez ciągłą kontrolę czy szeregowcy posiadają pożywienie rezerwowe.

Komendanci oddziałów lub oddzielonych batalionów, mogą zarządzić wydanie jednej racji rezerwowej tylko wówczas, gdy w żaden inny sposób nie można zdobyć pożywienia i natychmiast powinni o tem za meldować Komendzie Legionów.

Rację normalną uposażenia zasadniczego trzeba co-

dziennie uzupełniać w ten sposób, że artykuły spożyte koniecznie tego samego dnia powinny być zastąpione.

2) W miejscowościach fortecznych należy się (aż do chwili żywienia fortecznego) pełna racya żywności wojennej bez napojów (pełna racya furazu) wedle istotnego stanu.

3) a) Relutum za pełną rację wojenną żywności wynosi. K 1 83 gr.

Z tego przypada na:

rację żywności.	K	1	52	gr.
chleb	—	—	27	„
tytoń	—	—	04	„

Racja żywności składa się z:

2 porcyi kawy.	—	32	„
1 porcyi jarzyny z przyprawą	—	16	„
1 porcyi wołowiny	—	60	„
1 porcyi napoju	—	44	„

Z ogólnej kwoty przypada na:

śniadanie.	—	25	„
obiad z całą porcją mięsa	1	15	„
obiad z pół porcją mięsa	—	85	„
wieczerę z pół porcją mięsa	—	69	„
wieczerę bez mięsa	—	39	„

b) Relutum za żywność forteczną wynosi:

za 1 rację	}	chleba.	—	27	„
		zupy kminkowej	—	03	„
		wołowiny	—	45	„
		jarzyny i przypraw	—	20	„
		napoju	—	26	„
		ogółem żywności.	—	94	„
		tytoniu	—	04	„

4) Relutum za pełną wojenną rację żywności dla podoficerów i szeregowców (osób cywilnych) bez na-

pojów trzeba zamieścić w wykazie należytości wedle ilości racyi podanych w księdze raportów prowiantowych.

Chleb (suchary) pobrany in natura wpisuje się w wykazie należytości na przychód.

5. Należytości za furaz oblicza się na podstawie wagi.

6. W księdze raportów prowiantowych wypełnia się tylko rubryki „relutum“ dopóty, dopóki nie nastąpi ryczałtowe obliczenie należytości.

Niezdolność do służby wskutek ran lub choroby.

1. Oficerowie, zastępcy komendantów plutonu i równi im stopniem o ile zostali ranieni lub zachorowali w służbie polowej otrzymują dodatki za pogotowie i dodatki polowe dopóty, dopóki odnośne wojska je otrzymują i dopóki znajdują się w leczeniu w zakładzie leczniczym (wojskowym lub cywilnym) lub pod opieką prywatną.

2. Własne konie tych osób będą aż do ich powrotu żywione i dozorowane na koszt skarbu w odnośnych oddziałach.

3. Ranni lub chorzy podoficerowie i szeregowcy, przyjęci do polowych zakładów sanitarnych, otrzymują w dalszym ciągu żołd i dodatki polowe (za pogotowie).

4. Z dniem przeniesienia do stałego zakładu leczniczego lub powierzenia opiece domowej, należy tych podoficerów i szeregowców uważać za zwolnionych i zaprzestać wypłacania żołdu dziennego i dodatków.

Otrzymane już kwoty nie mają być zwrócone.

Ryczałty.

Podczas mobilizacji niema ryczałtów w gotówce. Artykuły, jakoto: przybory kancelaryjne, dla szewców i krawców, naftę itp. należy kupować i co miesiąc podawać rachunek (o ile nie można ich pobrać z magazynów lub uzyskać drogą rekwizycji).

Materyały opałowe.

Należy się:

a) W punktach mobilizacyjnych (zaopatrzenia) lub w stałych garnizonach w czasie od 1 kwietnia do 30 września 500 gr. drzewa opałowego „ 1 paździer. „ 31 marca 1500 „ „ „ „ na racyę żywności wojennej.

Opał stanowi konkretną należytość odnośnego oddziału rachunkowego i obejmuje zarówno potrzeby opału kuchennego jak i opału wogóle.

Relutum za opał w czasie wojny jest niedopuszczalne.

b) W twierdzach sprawę opału reguluje się wedle postanowień na czas pokoju aż do ewentualnego uregulowania należytości przez komendę twierdzy.

c) Jeden metr kubiczny twardego drzewa równa się 423 kg., miękkiego drzewa 282 kg.

Oficer prowiantowy.

Do oficera prowiantowego należy: wydawanie żywności i furazu poszczególnym kompaniom itp. pułku, względnie zakup artykułów żywności i paszy i rozdział ich pomiędzy poszczególne kompanie. Należy do niego przyjmowanie przepisanych wozów z prowiantem (Prowiantów) rozdział artykułów między kompanie i troska o to, by wozy opróżnione z prowiantów były w nakazanym czasie dostawione na punkt zborny, wyznaczony przez komendę.

Oficerowi prowiantowemu podlega również ubój bydła, względnie pieczenie chleba lub podplomyków przy wojsku i odpowiedni rozdział.

O. p. troszczy się o wyżywienie cywilnych woźniców i koni taboru krajowego. O ile te tabory są przydzielone kompaniom (szwadronom itp.), wówczas odpowiednie oddziały zajmują się wyżywieniem woźniców. O. p. dogląda, by poszczególne oddziały, które mają żywiec tabory, otrzymywały odpowiednią ilość żywności i paszy. O. p. wypłaca zarobek woźnikom taboru krajowego (3 kor. dziennie) i właścicielom podwód opłatę za świadczenie rzeczowe (6 kor. dziennie).

Blіszsze wskazówki zawiera Wykaz należytości za podwody i konie dostarczone przez ludność.

O. p. prowadzi:

- 1) Rachunek z pieniędzy skarbowych.
- 2) Dziennik zakupna (taki jak poszczególne oddziały).
- 3) Dziennik prowiantowy.
- 4) Wykaz uboju.
- 5) Wykaz należytości za podwody i konie.

Likwidatura.

Każdy pułk (dywizyon) posiada swoją Likwidaturę i Kasę główną. Kasy dostarcza Komenda Legionu. Współposiadaczami kluczy od kasy są dwaj starsi oficerowie, wyznaczeni przez komendanta pułku (dywizyonu), o ile możliwości z batalionu złączonego ze sztabem pułku. Ta komisya kasowa prowadzi Dziennik Kasy Głównej (w dwu egzemplarzach), do którego wpisuje się wszelkie wpływy i wydatki. W kasie nie wolno przechowywać żadnych innych pieniędzy poza skarbowemi.

Komendant pułku (dywizyonu) dba o bezpieczne przechowanie i straż nad kasą na postoju i w marszu.

Z kasy podręcznej wypłaca się:

- a) zaliczki dla poszczególnych oddziałów,
- b) zaliczki dla oficera prowiantowego,
- c) wszelkie większe nakłady, które przekraczają zaliczkę oficera prowiantowego.

Uposażenie Likwidatury.

Uposażenie swoje czerpie Likwidatura z Głównej Kasy Legionów. Ewentualne zmiany będą we właściwym czasie podane do wiadomości.

Poboru uposażenia dokonywują dwaj oficerowie upoważnieni przez komendanta pułku (dywizyonu). W razie potrzeby przydać im należy eskortę.

Uposażenie, obejmujące należytość dla oficerów za dwa miesiące, dla szeregowców na 40 dni — ustala się jak następuje:

dla pułku piechoty o 4 batalionach .	240.000 K
dla batalionu uzupełniającego	60.000 „
dla dywizyonu kawaleryi (3 szwadrony)	60.000 „
dla bateryi polowej	20.000 „
dla bateryi górskiej	10.000 „

Uposażenia pobiera się jak następuje:

Ostatniego i 10 każdego miesiąca pobiera się kwotę, odpowiadającą połowie powyższego uposażenia (zokrągloną do 100 K).

Dlatego 1. względnie 11. przed wypłatą połową, połowa uposażenia musi się znajdować w kasie, np. dla piechoty o 4 baonach — 120.000 K.

Gdyby wyjątkowo uposażenie nie miało wystarczyć, trzeba się na czas upomnieć o pieniądze w Komendzie Legionów.

Wszystkie wpływy i wypłaty z Kasy Głównej muszą być wprzód zalikwidowane przez oficera rachunkowego.

Służbę likwidatury

przeprowadzają oficerowie rachunkowi wedle norm przepisanych dla c. i k. armii.

Rachunki miesięczne pułku (dywizyonu) muszą być przedłożone Komendzie Legionów do 8 każdego miesiąca.

Komenda Legionów.

Osoby wchodzące do Komendy Legionów tworzą pod względem ekonomiczno-administracyjnym odrębne ciało, które zaopatruje oficer prowiantowy Sztabu.

Przy Sztabie znajduje się Kasa Główna. Współposiadaczy kluczów wyznacza Komenda Legionów.

Uposażenie Kasy Głównej wypłaca Kasa Wojskowa w Krakowie.

Kasa Główna wypłaca:

Uposażenie pułków (dywizyonu) i zaliczki oficerom prowiantowym.

Wszystkie wpływy i wydatki muszą być wprzód zalikwidowane przez urzędnika kontrolującego przy Komendzie.

Rachunki i dowody przesyłane przez wojska i oficera prowiantowego komendy, zestawia naczelny kontroler, sprawdza pozostałości kasowe, wypłacane w ciągu miesiąca uposażenie i zaliczki i oddaje je następnie odnośnej Intendanturze.

Dodatek I.

Opakowanie i umieszczanie podstawowych zapasów wojennych.

Racye rezerwowe, które nosi człowiek, mają być częściowo zapakowane w umyślne woreczki. Mianowicie:

1 woreczek na pomieszczenie 4³ porcyi konserw z kawy.

1 „ „ 2 porcye soli.

1 „ „ 2 „ tytoniu.

Innych artykułów racyi rezerwowej i normalnej nie pakuje się w woreczki. Umieszczenie jest szczegółowo unormowane, jak następuje:

Zaopatrzenie żołnierzy, prowadzących juczne zwierzęta, towarzyszących podwodom woźniców i zapasy dla odnośnych zwierząt powinny być załadowane na odpowiednie wozy czy zwierzęta juczne.

Wyjątki od tej zasady zawierają dalsze postanowienia dla poszczególnych gatunków broni.

Służący oficerów, którzy nie dosiadają koni, powinni nieść ich zapasy, o ile oficer dosiada konia — koń dźwiga zapasy.

Wszystkie postanowienia, dotyczące koni wierzchowych, obowiązują konie oficerskie (własne lub służbowe). Wyjątki podają postanowienia poniższe.

A. Piechota.

Żołnierz niesie: z normalnej racyi dla człowieka

chleb,
jedną konserwę z kawy¹⁾,
tytoń.

Resztę racyi, t. j. mięso, omastę²⁾, jarzyny, przyprawy składa się na wozie prowiantowym.

Normalna racya dla konia znajduje się na wozie prowiantowym.

Z racyi rezerwowych dla człowieka jedna na sobie, jedna na wozie prowiantowym.

Racye rezerwowe dla konia — na koniu.

Porcye żywności lub ich części są rozmieszczone, jak następuje:

1. U człowieka:

a) w chlebaku:

chleb,

tytoń (o ile nie w woreczku na tytoń)

konserwa z kawy (o ile nie znajduje się w flaszce połowej w postaci zimnej kawy)

} z racyi normalnej

b) w flaszce połowej ugotowana zimna kawa, o ile nie znajduje się w chlebaku.

c) w plecaku:

2 konserwy z kawy

1 konserwa mięsna

1 porcya soli

1 „ sucharu

1 „ tytoniu

} całkowita racya rezerwowa

2) Na koniu zapakowane w worku na owies 2 rezerwowe racye owsa.

3) Na wozie prowiantowym: Mięso, omasta,

¹⁾ Druga porcya kawy zostaje spożyta na śniadanie.

²⁾ Mięso i omastę zabiera się w stanie surowym tylko wówczas, gdy nie zachodzi obawa zepsucia się z powodu warunków atmosferycznych.

jarzyny, przyprawy z racyi normalnej i jedna całkowita racya rezerwowa; normalna racya owsa.

Jeźdźcy wiozą w tornistrze pakunkowym artykuły, które piechota nosi w chlebaku i plecaku.

O ile zachodzi potrzeba mieć przy wojsku większą liczbę dziennych racyi lub pożądaną jest większa niezależność od taboru, można nakazać ludziom niesienie drugiej racyi rezerwowej.

O ile nakazuje się czasowe zdjęcie plecaków, należy racye rezerwowe umieścić w chlebakach.

Oddziałom karabinów maszynowych zamiast wozów towarzyszą zwierzęta juczne.

B. Kawalerya. *

Należy umieścić: z normalnej racyi dla człowieka

chleb	}	u siodła	{	z prawej strony
resztę racyi z wyjątkiem mięsa i omasty		w torbie		z lewej strony

Normalna racya konia wierzchowego na wzie prowiantowym.

Mięso i omasta na wozie prowiantowym.

Rezerwowa racya dla człowieka: u siodła w torbie z prawej strony.

Rezerwowa racya dla konia u siodła w worku na owies.

Poszczególne ich racye, względnie ich części składowe mają być rozmieszczone jak następuje:

1) U siodła:

a) w torbie z prawej strony: Chleb z racyi normalnej, dwie racye rezerwowe dla człowieka.

b) w torbie z lewej strony: reszta racyi normalnej bez mięsa i omasty.

c) w worku na owies: dwie racje rezerwowe dla wierzchowca.

2) Na wozie prowiantowym: Mięso i omasta normalnej racji dla ludzi. Normalna racja dla koni.

Ludzie zaopatrzeni w chlebak i plecak (względnie tornister) mają nieść części racji normalnej w chlebaku, dwie racje rezerwowe w plecaku, względnie w tornistrze.

C. Artylerya polowa.

1. Bateria polowa.

Ludzie niosą: 2 racje normalne dla ludzi:

chleb

1 konserwę z kawy

tytoń

resztę racji z wyjątkiem mięsa i omasty wiezie się na wozie amunicyjnym, mięso i omastę na wozie prowiantowym, normalną porcję dla koni na wozie prowiantowym.

Z racji rezerwowych dla ludzi:

Konserwy mięsne, suchary i tytoń niosą ludzie przy sobie, reszta obu racji na wozie amunicyjnym.

Z racji rezerwowych dla wierzchowców i koni pociągowych:

obie racje rezerwowe dla koni podoficerskich na tych koniach.

Obie racje rezerwowe dla koni oficerskich własnych i służbowych oraz dla koni pociągowych na jaszczyku baterji polowej.

2. Bateria gór ska.

Z racji normalnej człowieka:

Chleb

jedną konserwę z kawy

tytoń

} niesie człowiek
na sobie.

Reszta racyi na zwierzętach jucznych lub na wózkach.

Racya normalna dla konia lub zwierzęcia jucznego: na zwierzętach jucznych lub na wózkach.

Z racyi rezerwowych dla człowieka:

1 nosi człowiek przy sobie

1 na zwierzętach jucznych do tego przeznaczonych lub na wózkach.

Racye rezerwowe dla koni podoficerskich i pociągowych umieszcza się na tych koniach.

Racye rezerwowe dla koni oficerskich własnych i służbowych oraz dla zwierząt jucznych — na nich, lub na zwierzętach jucznych (wózkach) przydzielonych wojsku.

3. Kolumny amunicyjne.

Człowiek niesie: z normalnej racyi dla człowieka

chleb¹⁾,

1 konserwę z kawy,

tytoń.

Reszta (włączając mięso i omastę) na wózkach prowiantowych (lub zwierzętach jucznych)²⁾.

Normalna racya dla konia wierzchowego na wozach prowiantowych (zwierzętach jucznych).

Rezerwowe racye dla ludzi — przy sobie (w plecaku lub tornistrze) i jako dodatkowy ładunek na podwodach.

¹⁾ W kolumnach amunicyjnych dla dział na wozie amunicyjnym.

²⁾ W kolumnach amunicyjnych drobne artykuły z racyi umieszcza się na wozie amunicyjnym.

Rezerwowe racye dla konia podoficerskiego — zapakowane na koniu.

Rezerwowe racye dla konia oficerskiego własnego i służbowego, oraz dla konia pociągowego — załadowane na podwodach lub na niewprzęgniętych koniach.

C. Kompania pionierów.

a) Szeregowcy, którzy niosą narzędzia, mają przy sobie z normalnej racyi w chlebaku:

chleb,

1 konserwę z kawy,

tytoń.

Reszta racyi włącznie z mięsem i omastą na wozie prowiantowym.

Z rezerwowych racyi jedna przy sobie w chlebaku, druga w tornistrze (plecaku).

b) ludzie, którzy nie noszą narzędzi mają: racyę normalną jak powyżej.

Racye rezerwowe przy sobie, jedną w chlebaku, jedną w tornistrze (plecaku).

c) Furaż dla koni jak przy piechocie.

D. Tabor.

a) Ludzie.

Z racyi normalnej przechowuje się:

chleb	} przy sobie w lewej przegródce tornistra (o ile ludzie posiadają skórzane tornistry pakunkowe) lub o ile posiadają plecak w chlebaku.
jedna konserwa z kawy	
tytoń	

resztę włącznie z mięsem i omastą gromadzi się z każdego oddziału (sekyi), na podwodach lub zwierzętach

jucznych, przeznaczonych przeważnie do przewożenia żywności dla własnego stanu.

Jedną rację rezerwową nosi człowiek przy sobie w prawej przegródce tornistra, lub w plecaku.

Druga racja rezerwowa wieziona jest podobnie jak reszta racji normalnej.

b) Wierzchowce.

Dwie racje rezerwowe zapakowane u siodła.

Racja normalna na wozach lub zwierzętach jucznych wyżej wymienionych.

c) Konie w zaprzęgu.

Normalne i rezerwowe racje dla wszystkich koni chodzących w zaprzęgu, umieszcza się na podwodach, do których jest koń zaprzężony.

d) Pociągowe konie rezerwowe z uprzężą lub bez niej.

Normalne i rezerwowe racje na podwodach, przeznaczonych do przewożenia żywności dla własnego stanu.

e) Osiodłane juczne zwierzęta rezerwowe niosą całe swoje zaopatrzenie.

f) Nieosiodłane juczne zwierzęta rezerwowe

mają całą żywność na jucznych zwierzętach przeznaczonych do noszenia żywności dla własnego stanu.

Dodatek II.

Wskazówki.

jak pakować należy przedmioty noszone przez żołnierzy i wiezione na wozach.

Wyposażenie polowe.

I. Wyposażenie żołnierza.

Amunicya podręczna. Zastępcy zastępowych i szeregowcy otrzymują po 120 ładunków, podoficerowie i pionierzy po 40 ładunków.

Gdy zanosi się na potyczkę należy podczas spoczynku (nocnego lub w czasie marszu) dodać każdemu podoficerowi po 80, każdemu zaś szeregowcowi po 20 ładunków z wozu amunicyjnego. Te ładunki przechować należy w kieszeniach lub w chlebaku, i zatrzymać przy sobie, chociażby oddział nie wziął udziału w potyczce.

2) Przyrządy do czyszczenia. Komplet szczotek i przyrządów do czyszczenia ubrań wydaje się na każdym czterech szeregowców, którzy według rozporządzenia plutonowego mają sobie wzajemnie pomagać.

3. Przepisy dla podoficerów rachunkowych, sił pomocniczych i rusznikarzy. a) Podoficerowie rachunkowi mają nosić przy sobie druki kancelaryi polowej i niezbędne materiały piśmienne wedle 3. dodatku;

b) Pomocnicy biurowi i rachunkowi sztabu pułku

(batalionu) pomocnik rachunkowy oficera prowiantowego i pomocnik rachunkowego oficera, noszą niezbędne druki i materiały piśmienne wedle rozprządzenia naczelnika kancelaryi.

c) Rusznikarz ma swe przyrządy w skrzynce na wozie taborowym.

3. Przybory szewskie i krawieckie, z najniezbędniejszym materiałem do naprawy zawinięte w ceratę albo w małej skrzynce należy umieścić na wozie taborowym.

4. Pisma kompanii, batalionu, mapy wojenne, należy umieścić na wozie taborowym zawinięte w papier, ceratę albo w małej skrzynce.

5. Kasa w marszu ma być na wozie taborowym sztabu (przy kawaleryi na wozie taborowym jednego szwadronu), w stacyi w mieszkaniu komendanta, albo przy głównej straży pod strażą.

6. Mundury i rozmaite przybory, a) każda kompania (szwadron, dywizya) bierze ze sobą na wozie taborowym 10 par obuwia, 50 par podeszew, 5 czapek, 5 spodni, 5 bluz i 5 par onucek; na wozie prowiantowym przybory do kawy;

b) przybory do uboju bydła na wozie taborowym sztabu pułkowego.

7. Zapasy żywności według dodatku I.

Dodatek III.

Wykaz potrzeb kancelaryjnych.

A. Kompania, szwadron, bateria.

- 2 libry papieru
- 25 kopert
- 3 ołówki atramentowe, 3 zwyczajne
- 1 notes dla zapisków o oficerach, ludziach i koniach.

Druki.

- 1 egz. Stanu liczebnego
- 60 „ kart prowiantowych (z potwierdzeniem odbioru)
- 6 „ Wykazów poborów gażystów
- 6 „ Wykazów należytości
- 10 „ list imiennych strat
- 10 „ wykazów poległych, przy których nie znaleziono legitymacyi
- 10 „ doniesień o dezercyi
- 6 „ wykazów należytości kwaterunkowych
- 6 „ rachunków z pieniędzy skarbowych
- 6 „ wykazów poszczególnych należytości z potwierdzeniem odbioru
- 10 „ wykazów ubytku padłych koni
- 10 „ wykazów przedmiotów przepadłych
- 12 „ wykazów należytości za podwody.

B. Batalion.

- 1 „ protokołu podawczego
- 2 libry papieru

- 25 kopert
- 3 ołówki zwyczajne i 3 atramentowe
- 60 raportów porannych
- 1 libra arkuszy posyłkowych

C. Pułk.

- 1 torba pocztowa
- 1 pieczęć urzędowa miękka
- 1 pieczęć urzędowa do laku
- 2 kałamarze zamknięte
- 1 linia
- 1/2 kg. laku
- 1/2 „ szpagatu
- 15 libr papieru
- 400 kopert
- 12 tuzinów stałówek
- 8 rączek do piór
- 2 gumy do wycierania
- 6 ołówek zwyczajnych i 6 atramentowych
- 2 ołówki kolorowe
- 1/2 kg. świec.

Protokoły i druki.

- 1 protokół podawczy
- 1 „ „ dla rezerwistów
- 1 dziennik pocztowy
- 1 notes dla zapisków o oficerach
- 1 protokół na rozkazy
- 1 „ personalny
- 6 liber raportów porannych
- 1 libra arkuszy posyłkowych
- 4 libry Offene Order

Oficer prowiantowy.

- 3 kałamarze zamknięte
- 1 linia
- $\frac{1}{2}$ kg. szpagatu
- 15 libr papieru
- 2 libry papieru pakunkowego
- 200 kopert
- 12 tuzinów stalówek
- 6 rączek do piór
- 2 gumy do wycierania
- 6 ołówków zwyczajnych i 6 atramentowych
- 4 ołówki kolorowe
- $\frac{1}{2}$ kg świec
- 1 komplet druków jak przy kompanii (kancelarya polowa)
- 1 protokół podawczy
- 1 notes
- 12 sztuk wykazów należytości za podwody
- 6 dzienników prowiantowych
- 6 wykazów uboju
- 6 dzienników zakupna
- 6 dzienników rachunkowych z pieniędzy skarbowych.

Komisya kasowa.

- 6 dzienników kasy głównej
- 1 protokół stanu kasy.

Oficer rachunkowy.

- 3 kałamarze zamknięte
- 1 linia
- $\frac{1}{2}$ kg. szpagatu
- 15 libr papieru
- 2 libry papieru pakunkowego

- 200 kopert
- 12 tuzinów stalówek
- 6 rączek do piór
- 2 gumy do wycierania
- 6 ołówków zwyczajnych i 6 atramentowych
- 4 ołówki kolorowe
- $\frac{1}{2}$ kg. świec
- 1 komplet druków jak przy kompanii
- 1 protokół podawczy
- 1 „ na rezerwaty
- 1 notes
- 1 księga personalna i stanu koni
- 1 libra długów skarbowych
- 3 libry książek kontowych dla gażystów
- 1 libra książek zakazów
- 1 libra zapisków kasowych
- 6 sumarycznych wykazów należitości
- 6 „ „ na zestawienie piętne
- 6 arkuszy nowopowstających długów skarbowych
- 1 libra zapotrzebowań piętnych
- 6 liber uwierzytelnień (Richtigkeitszeugniss)
- 6 liber marszrut
- 1 libra arkuszy posyłkowych
- 1 libra Offene Order.

Kraków, we wrześniu 1914.

Z c. i k. Komendy 1. Legionu
Jenerałmajor Baczyński.

